

اقدام به تصاحب حق قبل از موعد معین نکنید، که از آن محروم میشوید

ماده ۴ قانون مدنی (کُد مدنی) افغانستان:

شخصیکه به اکتساب حق قبل از موعدش مبادرت ورزد، بجرمان از آن محکوم می گردد.

امرو هدایت ماده فوق الذکر چند اصل عمده را بر جسته می سازد:

ثبوت حق

جرمان از حق

مبادرت به اکتساب حق قبل از موعد

اگر حق ثابت و قانونی است به هیچ عنوانی نمیشود آن را نادیده گرفت ولی اقدام به تصاحب و بدست آوردن آن بایست با رعایت هدایت و احکام قانون که متضمن مشروعیت عمل باشد صورت گیرد و مبادرت ورزیدن به اکتساب حق قبل از موعد معینه آن تضاد عمل با خیر و اندیشه احکام قانون و روش نظام حقوقی پنداشته میشود.

واگر بپذیریم که چنین اقدامی توأم با سوء نیت در جهت اکتساب و بدست آوردن حق باشد که منجر به جرم و جنایت گردد موجب آن محرومیت از حق است.

بلی: اشخاصیکه حاکمیت مضبوط بر نفس نداشته و با حرص و آز خواهان بدست آوردن مال و ملک ایکه در آینده حق مسلمش خوانده شده با ولع و عجله به تصاحب آن اقدام و در جهت رسیدن به چنین هدفی از اعمال خلاف قانون و جنایتکارانه استفاده نماید محروم از آن می گردد.

بگونه مثال: میراث در اکثر جوامع قانون پسند که به نظام حقوقی جامعه خویش حرمت قایل اند حق ثابت برای بازماندگان یا ورثه متوفا بحساب می آید که در دین و شریعت اسلام هم به این حق حرمت قایل و آن را شرعن از حقوق ورثه حساب می کنند. ولی برای استفاده و تصاحب حق هم راهکار هائیکه استوار بر منطق و تعقل باشد از دید قانون به دور نیست.

زمانیکه شخص بر مبنای تذکرات بالا مطابق قواعد شرعی و هدایت قانون مستحق میراثیکه حق ثابت آن شمرده شود در حقیقت حق ثابت و مسلم داردا تا زمانیکه مالک اصلی مال «مورث» (واژه تخنیکی در موضوعات میراث) در قید حیات باشد هیچکس حق مداخله و یا تصاحب غیر مجاز بر مال او را ندارند زیرا او خود بر مال و اموالش هم مالک است و هم تصرفات مالکانه دارد که شریعت و قانون حافظ مال و مالکیت اوست.

این مالکیت و تصرفات مالکانه تا زمان حیات او ادامه داشته و بعد از وفات و ممات مالکیت او خاتمه پیدا می کند و مالکیت مطابق هدایت کُد مدنی (نظام حقوقی کشور) طور میراث به ورثه او انتقال می یابد، اینجاست که مال متروکه حق ثابت ورثه دانسته میشود و زمان استفاده از مال میراث فرا می رسد و ورثه طور مجاز و قانونی از حق خود ها می توانند مستفید شوند.

مطلب اصل اینجاست که: اگر یکی از ورثه قبل از وفات مالک اصل طور غیر قانونی به نیت و کوشش استفاده و تصاحب حق با اعمال جنایت کارانه مبادرت ورزد و مالک اصل «مورث» را بمنظور تصاحب حق از بین ببرد محروم میراث میگردد؛

قبول کنید احمد بمنظور استفاده از حق؛ « پدر » خود را که «مورث» است به قتل می رساند درینصورت احمد از میراث پدر محروم می گردد.

یاد د داشت نویسنده ! من بقدر توان کوشیدم تا مطابق محتوا و فحوای متن بالا هدیایات و اوامر « کُد مدنی یا نظام حقوق » کشور شاهی هلند را بمنظور معلومات در زمینه به دست آورم: گرچه میدانم باز گردان مواد قانون از لسان غیرمادری خیلی هامشکل و دشوار است تا مفهوم و مرام واقعی آن انعکاس داده شود، مگر بمنظور آگهی و همسویی مطلب تحت بحث با ذکر مفهوم عمومی آن تا اندازه قدرت ذهن بسنده کردم:

ماده سوم جلد چهارم کُد مدنی کشور شاهی هلند:

در موارد ذیل مطابق هدایت قانون تصاحب و استفاده از یک ملک و مال مدار اعتبار و مجاز نیست نیست:

۱ - شخصیکه برای تصاحب مال و ملک مرتکب قتل گردد، قاتل، شریک قتل، کسیکه اقدام به قتل و یا مساعدت در قتل نماید و از طرف محکمه محکوم به مجازات شده و حکم قطعی شده باشد.

۲ - شخصیکه با نوعی از انواع قتل یاد شده متهم، شریک و یا مساعدت نموده و در نهایت از طرف محکمه به چهار سال حبس محکوم به مجازات و حکم قطعی شده باشد

۳ - شخصیکه متوفا را با انواع تهدید و یا جبر و اکراه مجبور به اظهارات غیر واقعی (وصیت جبری) نموده و مانع تصمیم و اراده آزادانه او گردد و از طرف محکمه محکوم به مجازات و حکم قطعی شده باشد.

شخصیکه نام و شهرت متوفا را از وصیت نامه که باز گو کننده اراده آنست - حذف، تبدیل، جعل، تزویر و یا تحریف نماید و از طرف محکمه محکوم بمجازات گردیده و حکم قطعی شده باشد.

نویسنده:

ویژگی ایکه من درین اصل قانونی یا کُد مدنی «هلند» یافتم مقدم بودن و یا تقدم حکم قطعی محکمه برای محرومیت از حقوق مندرج ماده یاد شده است. که ساحات مختلف جرم و جنایت منحصر به مجرم را احتوا می کند.

سخی صمیم.